

Asia: VN/12439/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta ja uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 7 §:n 7 momentin kumoamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Hankinta-alueen kiellettyjä alueita koskeville säännöksille on esitetty kaksi eri sääntelyvaihtoehtoa. Kumpi olisi mielestänne selkeämpi?

--

Muu palaute esitysluonnoksesta.

10§ - kohta 4) ”maaperän laadun ja biologisen monimuotoisuuden säilyttäminen”

Luonnoksessa olemassa olevaan pykälän 1 momentin 4 alakohtaan ehdotetaan lisättäväksi RED3:n edellyttämät laajennukset mm. kantojen käyttöön, herkillä maaperillä tapahtuviin hakkuisiin, metsään jätettävien kuolleiden puiden määrään sekä hakkuumenetelmien valintaan. Varsinaisessa lainkohdassa taikka sen perusteluosiossa ei kuitenkaan avata tarkemmin, mihin olemassa olevaan lainsäädäntöön taikka viranomaismääräyksiin kyseisten asioiden säätely, ja jatkossa myös valvonta, tulisi perustumaan. Perusteluissa on viitattu ohjeisiin, joita on kuvattu kestävän metsänhoidon suosituksissa. Epäselväksi jää, muodostaako metsänhoidonsuositukset riittävän ”vahva” ja juridisesti yksiselitteisen instrumentin kestävyuden osoittamiseen, jos lähtökohtaisesti ei-sitovat ”Metsänhoidon suositukset esittelevät kestävän metsänhoidon vaihtoehtoja ja parhaita käytäntöjä (<https://metsanhoidonsuosituks.fi/fi>).” Tosiasia on, että ostaessaan puupolttoainetta markkinatoimijoilta energiantuottaja ei jälkikäteisesti pysty enää vaikuttamaan ehdotettujen kriteereiden laajennuksen toteutumiseen metsätasolla muuten, kuin olemalla ostamatta kyseisiä puueriä.

Koska kysymyksessä on energiantuottajan kannalta taloudellisesti erittäin merkittävä asia (kestävä ja uusiutuva bioenergia vs. ei-kestävä ja päästökaupassa fossiiliseen rinnastettava energialähde), lainkohta perusteluineen tulisi olla yksiselitteinen ja riittävä – eli jos olemassa olevat suositukset ja vapaaehtoiset sertifioinnit voidaan tässä tapauksessa rinnastaa velvoittavaan lainsäädäntöön, se

tulee mainita selkeästi ja yksiselitteisesti lainkohdan perusteluissa. Oikeampi kohde säädellä lisäyksen edellyttämiä asioita olisi metsälaki, jolloin vaateet kohdistuisivat tosiasiallisesti metsien kokonaiskäyttöön ja kaikkien puuntuotantoon.

10§ - kohta 6) ns. ”No-Go-alueet”

Luonnoksessa olemassa olevan pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi uusi alakohta 6), millä sisällytetään RED3:ssa mainitut ns. ”No-Go-alueet” osaksi kestävyyskriteereitä. Kohdan perusteluosan mukaan tällaisilla alueilla ymmärrettäisiin lain 7 §:n 1-3 ja 5-7 kohdassa, 8 §:n 1 momentin 1 kohdassa sekä 9 §:ssä tarkoitettuja alueita, joita ovat ”iki- ja aarniometsät, biologisesti erittäin monimuotoiset metsät, luonnontilaiset tai ei-luonnontilaiset yli hehtaarin suuruiset biologisesti erityisen monimuotoiset ruohoalueet, nummet, kosteikot ja turvemaat.” Kyseisen lainkohdan perusteluissa olisi täsmennettävä, lasketaanko tammikuun 2008 jälkeen uudisojitetut turvemaat (= turvemetsät) ”No-Go” – alueiden piiriin sekä se, että kenen velvoitteisiin selvillä olo uudisojituksesta kuuluu vai lasketaanko ”No-Go” – alueiksi ainoastaan tammikuun 2008 jälkeen ensimmäistä kertaa ojitetut turvemaat (= turvemetsät).

10a § - 3) ”LULUCF – velvoitteiden täyttymisen osoittaminen”

voimassa olevaan lain 1 momentin 3 kohtaan esitetään lisäystä, minkä perusteella ”valtio tai alueellisen taloudellisen yhdentymisen organisaatio soveltaa korjuualueella kansallista lainsäädäntöä hiilivarantojen ja -nielujen säilyttämiseksi ja parantamiseksi sekä esittää näyttöä siitä, etteivät raportoidut maankäyttösektorin päästöt ylitä poistumia.” Ehdotettu muutos olisi tekninen, millä lisättäisiin RED 2:n täytäntöönpanossa poisjäänyt vaatimus.

Pykälän täydennys ei liity käsillä olevaan RED3 direktiivin muutoksiin, vaan sillä paikataan edellisessä muutoksessa pois jäänyttä vaatimusta, mikä tulisi tuoda selkeämmin ilmi yksityiskohtaisissa perusteluissa. Edelleen kohdan yksityiskohtaisissa perusteluissa tulisi tuoda selkeämmin ilmi sivulla 8 kuvattu tulkinta, että RED3:n artikloissa 7a ja 7b olevat uudet LULUCF-kriteerit koskevat yksistään jäsenvaltioita eikä niitä voida tulkita uusiksi kestävyyskriteereiksi, jolloin ne ei myöskään suoranaisesti vaikuttaisi yksittäisen toimijan velvollisuuksiin osoittaa kestävyyskriteerien täyttyminen. Asian yksiselitteinen kirjaaminen on tärkeää, koska voimassa olevan kestävyyslain 5§ perusteella ”Metsäbiomassasta tuotettujen biopolttoaineiden, bionesteiden ja biomassapolttoaineiden on täytettävä 10 ja 10 a §:ssä säädetyt kriteerit riippumatta siitä, onko raaka-aine tuotettu Euroopan unionin alueella vai sen ulkopuolella.” 10a § tulkinta ei saa missään olosuhteessa johtaa tilanteeseen, että kotimainen biomassapolttoaine (metsäenergia) muuttuisi kestävyyslain 5§ perusteella ei-kestäväksi sekä päästökaupassa fossiiliseksi rinnastettavaksi energialähteeksi. Lähtökohtana tulee olla, että lainsäädännössä LULUCF-kriteereiden vaatimusten täyttäminen sekä täyttymisen osoittaminen on valtioiden ja toimijoiden välillä yksiselitteistä ja riidatonta.

Ryymin Risto
ALVA yhtiöt Oy